GAZETA KRAKOWSKA

№ 57.

Z KRAKOWA DNIA 17. LIPCA 1814 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Rygi d. 6 Czerwca d. h.

Jego Cesarzowiczowska Mość W. Xże Konstanty powracaiący od woyska ziechał tu dziś po południu, ale natychmiast puścił się w dalszą drogę do Peterzburga.

Z Moskwy d. 21 Maia d. h.

Niektóre osoby znakomitszego szlacheckiego towarzystwa dały pożawczoray wspaniały festyn. Festyn ten maiący w przedmiocie sławę naszego Wielkiego Monarchy, i Rossyi, dany był w przybranym na to umyślnie, i bardzo pięknym z położenia mieysca domu Radcy Stanu Pułtorackiego. Zaczęło się od wystawienia Prologu między Rossyą i Europą, zrobionego umyślnie na ten przypadek. Te allegoryczne iestestwa były wystawione przez osoby znakomitsze. Blask bogatych ubiorow zaślepiał, kiedy nakoniec za ukazaniem się Ołtarza Nieśmiertelności, gdzie stało popiersie N. Pana, narody rozmaitych kraiow wraz z Europą i Rossyą allegorycznie wystawione, padły na kolana przed popiersiem Wielkiego Monarchy, a Sława wkładała na iego skronie wieniec laurowy. Po Prologu spalony był w ogrodzie faierwerk. Cały ogrod i dom, i wszystkie okolice mieysca były przepysznie oświecone. Przed domem iaśniała cyfra Imienia N. Pana z rożnemi emblematycznemi wyobrażeniami. Nastąpił potem bal. Chór śpiewakow śpiewał złożone umyślnie na ten przypadek wiersze. Nastąpiła wieczerza nie tylko liczna lecz wspaniała. Zgromadzenie ludu przed domem było nadzwyczayne. Dla zabawy pospolstwa były na dziedzińcach hoydałki, komedyanci, muzykanci i śpiewacy. Prześliczna pogoda sprzyiała temu festynowi.

Z Kopenhagi d. 12 Czerwca.

Kommissarze Mocarstw sprzymierzonych, to iest Pan Addington syn Lorda Sidmouth, Pułkownik Orłow, Major Martens, i Jen. Steigentesch ziadą się w Gotenburgu z Kommissarzami Duńskiemi Admirałem Bille i Pułkownikiem Lonberg, tudzież z Jenerałem Szwedzkim Essen, a potem udadzą się razem do Chrystyanii w Norwegii. Nayswieższe iednak doniesienia z tego kraiu nie każą się spodziewać łatwey zgody; bo chociaż odebrano w Eidswold wyrok Angielski pod d. 26 Kwie-

tnia względem zamknięcia portow Norwegskich, iednak Xże Chrystyan przyiął uroczyście dnia 17 Maia godność Królewska, a dnia 19 wiechał uroczyście do Chrystyanii wśrod okrzykow ludu. — Czytamy procz tego w dziennikach Angielskich, że Norwegiia iest opatrzona w zboże i potrzeby woienne; że Norwegiianie zabrali kilka okrętow Szwedzkich, powracaiących ze znacznemi summami pieniędzy z Chin i ze Wschodnich-Indyy, i że trzy fregaty Angielskie spotkawszy przy brzegach Norwegskich 40 okrętow, puściły ie wolno. — Cała siła morska Norwegska, złożona z wielu batow, tudzież kilkunastu kutrow i brygow, w wielkim iest ruchu, i często zabiera zdobycze na morzu. Siła iey lądowa składa się z około 40,000 ludzi pod dowodztwem nowego Króla. — Obrady seymu w Eidswold były bardzo żywe, a mianowicie z powodu konskrypcyi woyskowey we wszystkich stanach. — Królewicz Szwedzki stanął w Ystadt. Po krotkiem zabawieniu się w Sztokolmie, chce zaraz poiechać do woyska pod Gotenburgiem; a skoro przybędą przewozowe okręty z Karlskrony i Karlsham, zaraz 20tysiączne woysko Szwedzkie wsiądzie na nie. Oprocz tego, dowodzi Essen i Adlerkreuz przy Gotenburgu korpusem około 18tysiącznym. Ogólna więc siła Szwedzka przeciw Norwegii wynosi do 40,000. — Cesarz Alexander przyrzekł, stosownie do traktatu zawartego w Abo, dać 35000 woyska; a z Anglii wypłynęło 9 okrętow liniiowych, które połączywszy się z 6 Szwedzkiemi, i większą częścią flotty galerowey Szwedzkiey, zamkną porty Norwegskie. Z naszey strony, wydane są surowe rozkazy przeciw temu kraiowi. — Kommissarze zprzymierzeni ułożyć się tu maią z naszym Rządem względem niektórych spornych punktow, a mianowicie względem pretensyy Pruss o zabrane okręty (te iuż są załatwione) względem pretensyy Szwecyi co do Norwegii, i cła na Sundzie, tudzież względem zwrocenia nam osad przez Angliią. Spodziewamy się nawet, iż stanie ze Szwecyą traktat handlowy, skoro się interes Norwegii załatwi. — Wszystkie okręty płyną ztąd wolno do Holsztynu, i nie widać iuż przygotowań wskazuiących przerwanie spokoyności.

— Dnia 21 Czerwca. —

Poseł Angielski Pan Forster popłynął wczoray do Gotenburga, a inni Pełnomocnicy dziś za nim tamże popłynęli. Król opatrzył tych Posłow listem swoim do Xcia Chrystyana i do ludu Norwegskiego, oraz Edyktem do urzędnikow rodem z Danii, w którym dawnieysze rozkazy Królewskie są powtorzone. Oprocz tego, podieli się także Posłowie zabrać z sobą szczególne rozkazy Króla do dowodcow w twierdzach Norwegskich.

Spodziewać się należy, że pośrednictwo naypotężnieyszych Monarchow Europy sprawi pomyślny skutek tak na mieszkańcach Norwegskich iako i na Xciu Chrystyanie, w przeciwnym bowiem razie wypadałoby im oczekiwać, że od innych narodow Europeyskich zupełnie odciętemi będą.

Gdyby przyyść miało do woyny z Norwegiią, zapewne działania woienne przedsięwzięte będą od strony morskiey, która naymniey iest obwarowana. Nim ieszcze Xże był obrany Królem, Radca rządowy Aal oświadczył na seymie: " Norwegiia w czasie pokoiu ledwie sama utrzymywać

się zdoła; podczas woyny ze Szwecyą trudność ta ieszcze bardzieyby się powiększyła, a stałaby się niepokonaną, gdyby Anglia wspólnie działała z Szwecyą, zwłaszcza przy teraźnieyszym iuż i tak smutnym stanie kraiu. Po Chrystyanii i iey okolicy, która iest nayżyźnieyszą cząstką kraiu, nie potrzeba sądzić o ogóle; na brzegu północno-zachodnim mieszkańcy cierpią głód i niedostatek wszystkiego; zbywa im nawet tak na zbożu do zasiewu, iako i na pieniędzach. W takich okolicznościach połączenie Norwegii ze Szwecyą przez swobodną konstytucyą byłoby naydogodnieyszą dla kraiu rzeczą.„

Z Slezwiku d. 8 Czerwca.

Xże Chrystyan kazał się zapytać Kommissarzy pośredniczych, wysłanych do niego od Anglii i dworow sprzymierzonych: czy listy ich wierzytelne napisane są do niego i do rządu Królestwa Norwegskiego? W przypadku, gdyby się rzecz nie tak miała, nie mogłby im dać paszportow potrzebnych do odbycia podroży przez kray Norwegski, ale musieliby, do dalszych rozkazow dworow swoich, zatrzymać się w Frederikshall (pierwszem mieście nadgranicznem Norwegii). Mowią, że PP. Haxthausen i Rosenkranz są zaufanemi poradnikami Xcia Chrystyana; pierwszy iest rodowity Norwegiianin, a drugi rodem z Holsztyńskiego.

Gdyby miało przyyść do woyny z Norwegiią, woysko Szwedzkie będzie usiłowało wtargnąć do kraiu razem w dwoch punktach, to iest, od Wermelandyi i Drontheim. Woysko to składać się ma z 40,000 ludzi; lecz zdaie się, że przystawienie żywności i nieustanne iey dowożenie niezmiernie utrudzaią działania woienne.

Z Wiednia d. 9 Lipca.

N. Cesarz ziechał tu wczoray z Badenu, i raczył dać nayłaskawiey dziś audyencyą części deputacyi od królestwa Węgierskiego, tudzież deputacyi od Xięstwa Siedmiogrodzkiego, które złożyły mu hołd i naypokornieysze życzenia. Potem dał J. C. K. Mość audyencyą Xciu Anhalt-Bernburg.

Przeznaczony na Wiedeński kongress Pierwszy Sekretarz związkow zagranicznych, Lord Castlereagh, nie mogąc dla ważnych czynności parlamentu oddalić się z Anglii przed ukończeniem iego posiedzeń, iako też nawał interessow, które nie dozwalaią N. Cesarzowi Rossyyskiemu czekać kilka tygodni w oddaleniu od państw swoich na otworzenie kongressu, nakłoniły, podług urzędowych doniesień z Anglii, będących tam Monarchow i gabinet tamteyszy do odłożenia rozpocząć się maiącego w Sierpniu kongressu w Wiedniu, do 1go Października r. b. Stałe połączenie się zprzymierzonych Monarchow, które uważać można iako podstawę szczęśliwie ukończoney woyny, taki sam pożądany wpływ mieć będzie do ostatecznego ukończenia interessow Europy. N. Cesarz Rossyyski, który d. 22 Czerwca Londyn opuścił, udaie się przez Hollandyą po nad Renem do Karlsruhe, a ztamtąd przez Prussy do Peterzburga, gdzie zabawiwszy trzy tygodnie uda się w podroż do Wiednia i przed końcem Września w naszey stolicy stanie. Wszystkie osadzone tymczasowo kraie pozostaną w dotychczasowych swoich stosunkach aż do rozrządzenia kongressu.

J. C. Mość raczył rozkazać, aby uro-

)2(

czystości, które na ziazd Monarchow w Wiedniu nastąpić miały, do 1go Październik odłożone zostały.

Na mocy umowy między N. Cesarzem Austryackim i N. Królem Bawarskim posiadana ieszcze od iey korony część Tyrolu zwroconą została d. 24 Czerwca N. Domowi Austryackiemu przez wyznaczonych do tego z obu stron pełnomocnych Kommissarzow, iako to z Ces. Austryackiey strony: P. Antoniego Roschmana, tymczasowego Rządcę Tyrolu, i kawalera orderu Leopolda, a z Kró. Bawarskiey strony Barona Hettensdorfa, dyrektora cyrkułowey kancelaryi, i kawal ra Bawarskiego orderu zasługi. Uroczyste obięcie na mocy powyższey umowy, zwroconego pod berło Austryackie w d. 26 Czerwca kraiu Foralberg, uskuteczni także w krótce P. Roschman.

P. Roschman wydał przy obięciu Tyrolu pismo następuiące:

" Na mocy zawartey między N. Cesarzem Austryackim i N. Królem Bawarskim umowy, wraca dotychczasowa Kr. Bawarska częć Tyrolu, wyiąwszy urzędy Vills, Foralberg i Weiller, pod panowanie Domu Austryackiego. N. Cesarz, naymiłościwszy Pan moy, raczył mnie do obięcia tych kraiow w rozciągłości iak ie Bawarya posiadała, zwyięciem rzeczonych dopiero urzędow, upoważnić. Była Kr. Bawarska część Tyrolu stanowi zatem znowu od dnia dzisieyszego, a Foralberg od d. 26 Czerwca nieoddzielnąłczęść Monarchii Austryackiey, z którą przez 500 wiekow pod szczególną opieką Opatrzności szczęśliwie była połączoną. Oznaymuiąc, że w imieniu N. Cesarza obeimuię w posiadłość te kraie, v noszę oraz iż uroczyste obięcie i hołd połączonych znowu pod iedno berło Tyrolu i Foralbergu nastąpi, skoro naywyższy nadeydzie w tey mierze patent. W Inspruku d. 24 Czerwca 1814.

(Pod.) J. C. K. Apostolskiey Mci tymczasowy Rządca Tyrolu i Ces. Austryackiego orderu Leopolda kawaler,
Roschman.

Z Paryża d. 27 Czerwca.

Wczoray w południe osada tuteysza, składaiąca się z piechoty i jazdy, odbyła na dziedzińcu Tuilleries, wielki popis. Zebrane tam korpusy składały się z liniiowey i lekkiey piechoty, kirysserow, dragonow i huzarow Królewskiey gwardyi, tudzież korpusu weteranow. Xżę Berry lustrował woyska, potem kazał im około Króla przeciągnąć, co uczyniły przy iedno głośnych okrzykach: Niech żyie Król! do których przymieszały się głosy niezliczonych widzow. Widok ten poruszył Króla; zawołał do siebie sztab główny, przyiął go mile i pożegnał temi słowy: " Mci Panowie bardzo iestem kontent; powiedźcie żołnierzom, iż z rownie wielkiem ukontentowaniem, iak zaufaniem patrzałem na ich około mnie przeciągnienie. „

Wczoray o godzinie 9 z rana gwardya Królewska zluzowała gwardyą narodową wewnątrz pałacu Tuilleries. Xżę Grammont podziękował gwardyi narodowey za iey dotychczasową gorliwość w służbie, i przywiodł Króla słowa: " Zaleć WPan gwardyi moiey, aby z rowną chwałą odbywała służbę, iak gwardya narodowa. „ Oprocz tego wysłał J. K. Mość

pismo do Jenerała Hrabiego Dessolles, w którem wielkie oddaie pochwały gwardyi narodowey. — Na pamiątkę wiazdu Królewskiego zaciągać będzie gwardya narodowa w d. 4 Maia co rok na straż do pałacu Tuilleries.

Liczba officerow głownego sztabu naszego woyska, wynosząca do 4400 głow, będzie znacznie zmnieyszona; wychodzący z czynney służby pobierać tylko będą połowę żołdu.

Szkoła głowna Francuzka iest utrzymana.

— *D.* 28 —

Onegday wielki admirał Francyi, Xże Angouleme, przyiechał do Brestu. — Król zaszczycił wielu panow, Jenerałow, pułkownikow i innych woyskowych orderem Ludwika.

Pierwszy raz wspomniał dzisieyszy dziennik sporow o traktacie z Napoleonem pod d. 11 Kwietnia, z powodu umieszczonego w Lauzańskiey gazecie oświadczenia Ludwika Hrabiego St. Leu, niegdy Króla Holenderskiego, w którem zrzeka się zapewnioney sobie artykułem 6tey pensyi.

Owdowiała Xżna Orleanu, którey mąż (pod czas rewolucyi przybrał był nazwisko *Egalite*,) corka Xcia Burbonu-Penthievre, donosi prezydentowi Marssylii, że w krótce przybędzie tam z Minorki, i pomimo podeszłego wieku i stałego zdrowia poddaie się kwarantannie, chociaż z zupełnie z zdrowego kraiu przybywa.

Król przyiął na siebie koszt na żałobne nabożeństwo za dusze Jenerałow Moreau, Pichegru, George, &c. Przeszło 6000 officerow znaydowało się na tem nabożeństwie.

W Namur urządzaią koszary na 4000 Hollenderskiego woyska, ktore tam na osadę w przyszłym miesiącu z Mastrychtu przybędzie.

Monsieur brat Królewski darował Xciu Berry zamek Bagatel. Lubo ten zamek od rewolucyi nie iednego miał mieszkańca, stoi tam wszelako w swoim mieyscu billard, na którym nieszczęśliwa Królowa Francuzka grywać zwykła.

Ces. Austryacki Minister stanu i konferencyyny Hrabia Stadion wyiechał ztąd do Wiednia.

Izba niższa czyli deputowanych trudni się proiektem względem zabezpieczenia prass wolności.

Podług gazet tuteyszych NN. Cesarz Rossyyski i Król Pruski (pod nazwiskiem Hrabiego Ruppin) wraz z Xżną Oldenburską oczekiwanemi są w Kale, w Paryżu, &c. (Według innych atoli gazet iadą przez Hollandyą, Antwerpiią, Koloniią, Düsseldorf, &c. prosto do państw swoich.)

Tak dawno przerwane z zagranica nasze związki handlowe zaczenaią się ożywiać. Wielu tuteyszych bankierow, którzy dotąd przestali na 5 lub 6ciu pomocnikach czyli kupczykach, przyymuią ich znowu po 20 do 25ciu.

Wyszło tu przeszło 100 obwieszczeń o nowo maiących się wydawać gazetach. Wychodzące dotąd, wydaią przeszło po 60,000 sztuk na dzień.

Z Lyonu piszą, że Pułkownik Lützow, dowodca Pruskiego korpusu ochotnikow poiechał ztamtąd przez Genewę, Turyn do Rzymu.

Zapewniaią, iż P. Laforest (były Francuzki poseł w Berlinie i Madrycie) przeznaczony iest na pełnomocnika Francuzkiego na kongress Wiedeński. Inni

atoli utrzymuią, iż Xże Benewentu mianowany iest pełnomocnikiem na ten kongress.

Xże Schwarzenberg otrzymał od Króla 40 baranow i owiec Merinos w podarunku.

P. Regnier, Xże Massa Carara, były minister sprawiedliwości, umarł tu w nocy na 25ty na apoplexyą.

Między pierwszą małżonką zmarłego Jenerała Lannes, Xcia Montebello, i drugą noszącą nazwisko Xżny Montebello rozpoczęła się sprawa, którey wypadku publiczność z niecierpliwością oczekuie.

Osada Francuzka, w liczbie 14,000 ludzi, powraca na wysłaney po nią Tulońskiey flocie do Francyi, oddawszy twierdze wysp tamteyszych woyskom zprzymierzonem.

Była Cesarzowa Jozefa zostawić miała w samych obrazach 5 mill. a w kleinotach, mianowicie w perłach (między któremi znayduie się ieden sznurek rożowych) 9 mill. fr. wartości. — Mowią, iż corka iey, była Królowa Hollenderska, ma tytuł Xżny St. Leu; starszy iey syn tenże nosi tytuł, a drugi Hrabiego. Cesarz Rossyyski, iadąc do Boulogne, zboczył cokolwiek z zwyczaynego gościńca dla odwiedzenia iey w St. Leu, gdzie kazał sobie pokazać obu iey synow, nazwał ich Xiążętami i przyiął od nich mały podarunek, i tamże zanocował.

Z Londynu d. 24 Czerwca.

O wyieździe z Anglii NN. Cesarza Rossyyskiego i Króla Pruskiego donosi gazeta Goniec pod d. 24 b. m. iak następuie:

" Opuścili nas wysocy goście: Cesarz Rossyyski z W. Xżną Katarzyną, (Xżną Oldenburską) iey synem i Królewiczem Następcą Wirtemberskim, a Król Pruski z swoiemi Królewiczami wyiechali dziś ztąd do Portsmutu i więcey do Londynu nie powrocą. Niezapomniani ci Monarchowie i ich Jenerałowie zrobili na ludzie Angielskim niezatarte wrażenie. Spodziewać się należy, że kray nasz niemniey wielkie sprawił w nich wrażenie, nie tylko z przemiiaiącey radości, z iaką byli przyiętemi, ale z stałych, licznych i przedziwnych naszego kraiu urządzeń, z któremi się obeznali. Wywożąc z Anglii pamięć o naszey staranności około chorych, ubogich i starcow; o bogactwie wyższych klas, wykwintności średnich, dobrego mienia niższych; o zgodności stosunkow naszey konstytucyyney budowy; o opiece, którą na wszystkie klassy rozciąga; o mądrości i ludzkości naszych ustaw; o nieśmiertelnem postanowieniu przysięgłych w sądach; o przepysznych co się nauk tycze naszych ustanowieniach, i nakoniec o naszey wolności druku. Podroż ich do Londynu iest w każdem względzie narodowem dobrodzieystwem, nie tylko dla naszego, ale i dla ich ludow: bo po osobistem poznaniu się Monarchow, nastąpią ściśleysze związki pomiędzy ich ludami. Pokoy i przyiaźń pomiędzy trzema temi Mocarstwami zdaią się bydź stałemi i trwałemi.,,

Xże Regent pasuiąc na rycerza Nadwornego chirurga N. Cesarza Rossyyskiego P. James Wilie, użył pałasza Hetmana Płatowa. P. Wilie wielkie położył zasługi w ostatniey kampanii: Jenerałowi Moreau urznął obie nogi, Jenerałowi Wrede po bitwie pod Hanau wydobył zarany kulę i ranionego pod Kulm Angielskiego Jenerała Stewart wyleczył.

Przy przewozie Monarchow z Boulogne do Anglii, czwarty naturalny Syn Królewicza Xcia Klarencyi, który chce bydź marynarzem, czynił pierwszą służbę. (Trzey pierwsi tacyż iego synowie, idą do służby woyskowey; służba zaś morska, iak wiadomo, zaczena się wcześniey.)

Na gościńcu Kentskim mieszkańcy pięknego iednego domku chcąc radość swoią z przybycia do Anglii obcych Monarchow okazać, wywiesili w kształcie chorągwi na wielkim papierze napis: "Dzięki wam Królowie cudzoziemcy za waszą waleczną pomoc, w sprawie wspólney walczyliście i zwyciężyli. Możemy zatem spokoynie wstarey Anglii siedzieć i wołową pieczenią, i budyn z rozenkami zaiadać.

Z Hanoweru d. 27 Czerwca.

Rossyyski Jenerał Hrabia Benningsen iest tu oczekiwany i udać się ma do wod Pyrmontskich. — Towarzystwo kobiet w Lineburgu zawiązane od dobroczynnego w Londynie wydziału dla Niemiec odebrało dla podziału pomiędzy zniszczonych przez woynę 300 f. szt.

Z Wircburga d. 30 Czerwca.

D. 26 b. m. w wieczor przybył tu Marszałek Xże Wrede i do pałacu rządowego wysiadł. Oddanie i obięcie w posiadłość N. Króla Bawarskiego dotychczasowego Wielkiego Xięstwa Wircburskiego nastąpiło d. 27 w południe; stany i władze zostały do rządowego pałacu zwołane, gdzie przeczytany został akt obięcia i wykonały przysięgę wierności. Zebrane przed pałacem i w paradzie uszykowane woysko i korpusy mieyskie, pomiędzy któremi umundorowany korpus mieyski wystąpił z darowaną w roku 1803 od Królowey Jmci Bawarskiey chorągwią, wykonały podobnież przysięgę. Czynność tę wystrzały z dział oznaymiły całemu kraiowi.

Panuiący Xże Reuss-Graiz, Ces. Austryacki Jenerał artyleryi, i dotychczasowy Wielkorządca Wircburga, rozwiązawszy główny swoy sztab i zakończywszy swoie urzędowanie, wyiechał wczoray ztąd do Frankfortu nad Menem.

N. Król Bawarski mianował dotychczasowego swoiego w Tyrolu Kommissarza, Barona Lerchenfeld, kommissarzem w Wircburgu.

Członki tuteyszey szkoły głowney oddały Marszałkowi Xciu Wrede dyploma na doktora prawa, którą godność łaskawie przyiął.

Z Bruxelli d. 25 Czerwca.

Pierwsza kolumna liczney osady Francuzkiey z Hamburga wyszłey, przybyła d. 20 b. m. do Lowanium; przechod iey trwać będzie do 28. Woyska te idą 8mią kolumnami każda około 5000 ludzi, przez Mechlinę, Termonde i Gandawę do mieysc swoiego przeznaczenia Lill i Walencienny. Każda z tych kolumn prowadzona iest przez iednego jenerała, i dodany iest do niey pułk jazdy i sprzężay artyleryi. Kiryserow pułki szczególniey są piękne na dzielnych Holsztyńskich koniach. Artylerya idąca za 8 temi kolumnami składa się z 93 dział i stosowney liczby prochownic. Osada Hamburska, która trzymała Ratzeburg i niektóre stanowiska nad Elbą osadzone, składała się pod czas ustępu woyska Francuzkiego z Saxonii z 40,000 wyborowego woyska. W potyczkach i przez choroby utraciła

11,000 ludzi, 4000 Polakow odłączyło się od niey i powracaią do oyczyzny; nie powraca zatem do Francyi iak 24,000 ludzi.

Z Tulonu d. 6 Czerwca.

Przybył tu Baron Millet Mureau Jen. Por. Inspektor jeneralny inżyniierow, mianowany przez Króla nadzwyczaynym Kommissarzem w 23ciey dywizyi woyskowey. Przed popłynieniem do Korsyki, uznał za rzecz potrzebną wydać odezwę w tych słowach:

" Francuzi mieszkańcy wyspy Korsyki! Ludwik XVIII powrocił na tron przodkow swoich. Jest ón w swoiey stolicy, otoczony familiią swoią, na łonie ludu upoionego radością z powrotu iego. Nigdy tyle cnot i nieszczęść nie były przyięte z większem przywiązaniem i uszanowaniem. — Postanowiwszy ten Monarcha poświęcić się dla szczęśliwości ludow swoich, i nie spocząć, aż gdy dobro wszystkich Francuzow zapewni, zwrocił baczność i myśl swoię na was także, naydalsze, a naynieszczęśliwsze dzieci swoie. — Rząd współziomka waszego nadaiąc wam prawo do względow iego, powinien był czynić wam otuchę, że wiele dobrego dla was uczyni; wszakże zostawił was bez żywności, bez woyska, bez pieniędzy. Król zaś troskliwy o was, pomimo tegoczasowych trudności, rozkazał dostawić natychmiast dla was wszelkie potrzeby. Pod oycowskiem panowaniem iego odzyskacie szczęśliwość i spokoyność, których używaliście pod panowaniem onotliwego Ludwika XVI. Szczęśliwy wasz klimat nie będzie iuż mieyscem wygnania. Rolnictwo i handel na nowo zakwitną. Synowie wasi nie będą iuż porywani gwałtem z łona familiy. Znana pobożność Króla i wszystkich Burbonow zapewnia religii przodkow waszych zupełną wolność. Kapłani iey nie będą iuż mieli dręczonego sumnienia między ich obowiązkami, pewnością niesłychanych kar, i ogołoceniem wszelkiego gatunku. — Takie dobrodzieystwa zaręczaią mi, iż powrocę przed tron z wyrazami waszey wdzięczności i wierności.— Mieszkaiąc ia długo między wami, miałem sposobność poznać otwarty wasz charakter. Nadzwyczayne okoliczności mogły obłąkać na chwilę niektórych; ale teraz wszystko powinno do porządku powrocić. Jeżliby nad spodziewanie moie znalazł się iaki burzyciel, niechay się oddali, bo nie iest godzien bydź Francuzem; ścigać go będę iako nieprzyiaciela, i nie dopuszczę osłabić władzy, iaką mi Król powierzył. — Francuzi mieszkańcy Korsyki! połączcie się duszą i sercem i nieustannie powtarzaycie: Niech żyie Król!

Z Szwaycaryi d. 25 Czerwca.

Zawsze ieszcze zachodzi wąpliwość czyli Waltelina, Chiavana, Bormio, &c. powrocą do ligi Szwaycarskiey lub zostaną przy kraiu Medyolańskim.

Pod czas ostatniego popisu woyskowego, który Król Wirtemberski odbywał, spadł foryś od Królewskiego powozu z konia, powlokły go cokolwiek konie, potem dostał się pod koło. Król wyskoczył z powozu, własną ręką ratował go i kazał zanieść w lektyce do przeznaczonego dla iego dworzan szpitalu.

D. 11 b. m. w Zurich uchwalona i przyięta została nowa kantonowa konstytucya.

D. 23 rano powrocił do Zurich Hrabia Capo d'Istria, a Baron Chambrier w krotce tam iest oczekiwany.

DODATEK
DO Nro 57.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17 LIPCA 1814 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Karlsruhe d. 27 Czerwca.

Dziś w przechodzie Ces. Rossyyską gwardyą konną z Rastadtu do Bruchsalu, raczyła N. Cesarzowa Rossyyska zaszczycić swoim widzeniem. 8000 ludzi i 16 dział stanęło pod rozkazami Jenerała Miłoradowicza pod Neumalsch w paradzie. Za tem woyskiem nadciągną aż do 5 Lipca Rossyyskie i Pruskie gwardye piesze. Wielka głowna kwatera Rossyyska przybyła dziś do Ettlingen.

Z Minden d. 25 Czerwca.

Czwarty korpus Pruski pod Jenerałem Tauenzien, składaiący się z 66,000 ludzi, naywięcey pospolitego ruszenia, i osadzaiący Wezerę, powraca teraz do dawnego swoiego stanowiska pod Magdeburg.

Z Hanau d. 27 Czerwca.

Bawarya uskutecznia iuż swoią zamianę i odbiera powiększenie nim ieszcze kongress Wiedeński względem tego wyrzekł. Zaięcie Xięstwa Aszaffenburskiego na własność nazwać się poniekąd może powiększeniem; bo wielkie Xięstwo Wirceburskie wyrownywa samo za Tyrol i Foralberg. Aszaffenburg iest zatem nowem nabytkiem tem większego zastanowienia godnem, że żadne z Mocarstw nic ieszcze ani z tey, ani z tamtey strony Renu nie objęło w formalną posiadłość.

Aże patent objęcia Bawarskiego zdaie się bydź przepisem dla następnych tego gatunku patentow, wypisuiemy zatem z niego głownieysze warunki: 1) Ze hypotekowane długi kraiowe spadaią na Bawaryą; 2) Ze korona Bawarska zapewnia woysku regularnemu Xięstwa Aszaffenburskiego i urzędnikom wewnętrzney administracyi przywiązane do ich służby pensye, ieżeli zechcą w Bawarskiey pozostać służbie; 3) Ze wszystkim, którzy chcieliby się z swoiemi familiiami wynieść z kraiu, dozwolony iest sześcioletni czas do sprzedania swoich dóbr i rzeczy, i że zebrane za nie pieniądze wywieść mogą bez żadney opłaty; 4) Ze wszystkim osobom Xięstwa zostaiącem w służbie Austryackiey, wolno pozostać w teyże służbie bez żadnego uszczerbku ich pozostałego w kraiu i ich familiy maiatku.

Z Włoch d. 24 Czerwca.

Król Sardyński obeyrzał warownie Alexandryi i kazał one kończyć. Rozkazał

oraz, aby rozlewaiące się do miasta wody i zdrowiu szkodzące spuszczone zostały do rzeki Tanaro. — Gdy wielu Piemontskich jenerałow, którzy w woysku Francuzkim służyli, odebrali odpowiedź, iż tylko w tych stopniach w woysku Sardyńskiem umieszczonemi będą, które w roku 1792 posiadali, oświadczyli się zatem, iż powroca do służby Francuzkiey.

W Genui nakazano mieszkańcom pod d. 21 Czerwca wszystek proch i ładunki przenoszące dwa funty w przeciągu dwoch dni za zapłatą oddać do zbroiowni. — W Genui umarł Jenerał Francuzki Baron Montchoisi, ostatni dowodca byłey 28mey dywizyi woyskowey, kawaler orderu S. Ludwika i pułkownik gwardyi Ludwika XVI. w 76 roku życia. — Lord Bentink odpłynął d. 9 Czerwca z Genui do Palermo.

W Rzymie przywrocone zostały wszystkie dawne monopoliczne ustawy względem zboża i tabaki, a pod d. 18 Czerwca wszyscy dłużnicy kraiowi wezwanemi zostali pod karą sądowey exekucyi złożyć w przeciągu dni ośmiu wszystkie zaległości. — D. 19 Czerwca w kaplicy kwirinalnego pałacu dał Oyciec S. Infantowi Hiszpańskiemu, Don Franciszkowi, w obecności Króla i Królowey Hiszpańskiey i wielu wysokich osób, święcenie na Xiędza.

Angielski Jeneralny Konsul w Sycylii i Malcie, P. Fagan, wydał programa, w którem wzywa nietylko szlachtę i prywatne osoby kraiu kościelnego, ale wszystkie ludy Włoskie, Anglikow, Francuzow, Hiszpanow, Niemcow, Rossyanow i inne Europeyskie i innych części świata narody do subskrypcyi na wystawienie w stolicy katolickiego świata pomnika, który podałby za iednym rzutem oka potomności i naypoźnieyszem wiekom ważne zdarzenia, tryumf Religii, od całey Europy pożądane oswobodzenie, i t. d. Pomnik ten składać się ma z wspaniałey i wysokiey piramidy, z wielu alegoryami, napisami, ozdobami, a na wierzchu mieć posąg tryumfuiacey Religii. Pierwsi artyści, i uczeni wszystkich narodow wezwanemi są do podawania nań planow i rysunkow.

Z Antwerpii d. 26 Czerwca.

Dziś albo iutro oczekuiemy tu N. Cesarza Rossyyskiego, a może i Króla Pruskiego, przeieżdzaiacych z Anglii do Hagi, i spodziewamy się, że w murach naszych zanocuią. Wczoray uwiadomił prezydent miasta mieszkańcow tuteyszych, aby za danym znakiem wielkim dzwonem oświecili swoie domy w wieczor z powodu przybycia obcych Monarchow.

Z Dortrechtu d. 27 Czerwca.

Wczoray między godziną 3 i 4 z południa przeiechał tędy Xże Następca Oranii bez zatrzymania się, powracaiac z Anglii do Hagi. Jutro oczekuiemy tu znowu tego Xcia, który przeieżdzać będzie na przeciw N. Cesarzowi Rossyyskiemu, a może i Królowi Pruskiemu do Bredy, których do Hagi zaprowadzi.

Z Amsterdamu d. 20 Czerwca.

Amerykańscy posłowie P. P. Adams i Russel, przybyli tu na Amerykańskiey fregacie John Adams z Gotenburga, udaiąc się na kongres do Gandawy.

Rozmaite wiadomości.

Kiedy Lordowie Angielscy składali w Londynie hołd uszanowania N. Cesarzowi wszech Rossyy, Monarcha ten oddał Lordowi Erskine pismo, mówiąc: "Jest to list od moiego przyiaciela i nauczyciela, P. de la Harpe, któremu winienem początki będące w całem życiu przewodnikami moiego serca i umysłu."

Kapitan Barclay stawił przed Marszałkiem Blücherem w Londynie dwoch sławnych pięściarzow P. P. Cribb i Gulley, którzy zaraz w obecności iego dali dowody swey waleczności na pięści. Gdy okazali zręczność swoią, rzekł Kapitan Barclay do Marszałka Blüchera, iż P. Cribb iest bohatyrem pięściowym całey Anglii, i popisuie się przed bohatyrem całey Europy, na co Marszałek żartem odpowiedział, że P. Cribb może się także nazwać współbratem Marszałkiem. Od tego czasu wszyscy pięściarze daią P. Cribb tytuł Marszałka.

Powrot woyska Rossyyskiego z Francyi trwać będzie do miesiąca Lipca. Ostatnia kolumna złożona z gwardyi Polskiey, która liczy 3695 ludzi i 2754 koni przybędzie d. 5 Lipca do Etlingen.

W domu zaiezdnym w Bazylei ziechali się razem officer Rossyyski i Francuzki. Officerowie Rossyyscy od głownego sztabu noszą, iak wiadomo, piękne kitki pierzane; powyższy officer miał takież pioro. Przypadkiem spotkali się we drzwiach z officerem Francuzkim; ostatni nie sądząc, żeby pierwszy umiał po francuzku, rzekł dosyć głośno: "Pewnie ten officer zabił gdzieś koguta i nosi teraz z niego piora.„ Natychmiast odpowiedział officer Rossyyski w tymże ięzyku: "Dobrze WPan mowisz, zabiliśmy wielkiego waszego koguta i część iego pior teraz noszę!„

DONIESIENIA.

W Mieście Powiatowym Szkalbmierzu w Powiecie i Dep. Krak. w domu Gminnym dnia 26 m. i r. b. o godzinie 10tey z rana rozpocznie się sprzedaż publiczna, koczyka, doroszki, koni powozowych, i niektórych meblow. Życzących sobie nabycia rzeczonych effektow podpisany w mieysce do sprzedaży oznaczone zaprasza. W Krakowie d. 16 Lipca 1814.

Jozef Kozłowski, Komornik P. T. H. D. K. i R.

Niżey podpisany Pisarz Aktowy Deptu Krak. w Krakowie w domu Nr. 84 przy ulicy Grodzkiey kancellarya swoią utrzymuiący, tamże zamieszkały, ninieyszym do publiczney podaię wiadomości, iż na mocy Rezolucyi Wys. Trybunału Cyw. I. Inst. Dep. Krak. dnia 22 Stycznia r. b. do L. 12 zapadłey dom pod Nr. 85 na Kaźmierzu przy Krakowie stoiący po ś. p. Sebastyanie Rusniakiewiczu pozostały dnia 25 m. i r. b. w tymże samym domu na terminie stanowczym o godzinie 9tey z rana więcey daiacemu za gotowe pieniądze sprzedany zostanie: maiac chęć takowego nabycia winien będzie wadium 232 złp. iako 10ta część szacunku przed rozpoczęciem się licytacyi w gotowiźnie złożyć; zaś o warunkach w każdym czasie w kancellaryi Notaryatu niżey wyrażonego dostateczną wiadomość powziąść będzie można. Dan w Krakowie d. 12 Czerwca 1814.

Andrzey Kossowicz, Pisarz Aktowy Dep. Krak.

Komornik Trybunału Handlowego Deptu Krak. i Radomskiego, uwiadomia publiczność, iż dnia 26 b. m. i r. o godzinie 9tey z rana, w domu Nr. 98 przy ulicy Grodzkiey, na pierwszym piętrze, to iest w zamieszkaniu Komornika nastapi publiczna licytacya dziewięciu nitek pereł oryentalnych, i pierścienia dyamentowego, a to za monetę srebrną Pruską. Kosztowności te przez trzy następne dnie poprzedzaiące sprzedaż w mieyscu nastapic maiącey licytacyi, każdego czasu oglądać można. W Krakowie d. 14 Lipca 1814.

Jan Kanty Fachinety, Komornik T. H. D. K. i R.

Alexander Karpiński, maiący lat 13, włosow ciemnych, oczow ciemnych, z dziubkiem na nosie, będac u Perugarza Kozłowskiego w Krakowie, gdzieś się w Miesiącu Listopadzie R. 1813 zapodział. Stroskana Matka prosi Publiczności, aby ieżeli się gdzie znayduie, wiadomość P. Kowalskim, na Ulicy Stolarskiey pod L. 62 w Krakowie mieszkaiącym, udzielona była.

Komornik Tryb. Handl. Deptu Krak. i Radom. podaie ninieyszym do publiczney wiadomości, iż licytacya rożnych effektow, iako to: stada owiec, powozow, bryczek, doroszek, mebli machoniowych, komod, bior, stolikow, kanap, krzeseł, zegarow, landszaftow, luster wiszących, zwierciadeł, szaf, &c. która na dniu 7 Czerwca r. b. w Rudnie dolnym w Powiecie Hebdowskim Dep. Krakowskim do skutku nieprzyszła, w dniu 28 b. m. i r. następnych dni, o godzinie 9tey z rana, w tymże samym mieyscu niezawodnie nastąpi. Chęć kupna maiący, zaopatrzeni w monetę Pruską kurant, raczą się we Dworze rzeczonych dóbr Rudna dolnego, w oznaczonym czasie znaydować. W Krakowie d. 14 Lipca 1814.

Jan Kanty Fachinsty, Kom. T. H. D. K. i R.

Porter i Piwo Angielskie świeże tegoroczne znayduie się w Warszawie w Handlu S. G. Schlenkera na Krakowskiem Przedmieściu pod Nr. 451 naprzeciwko OO. Bernardynow.

Frisches diesjähriges Porter und Englisch Bier ist zu haben in Warschau bey S. G Schlenker, Cracauer Vorstadt Nro 451 gegenüber den Bernadinern.

Produkta na pniu, to iest: pszenica, żyto, ięczmień, owies, groch, proso, rzepak i inne na polach Gruszowskich do 155 morgow rozległych, z dołączoną do tego pańszczyzną roczną i mieszkaniem dla Licytanta (w którem teraz mieszkaią WW. Dłuscy); oraz składem na zboże potrzebnym, na rzecz WW. Karola i Rozalii Dłuskich Małżonkow w Gruszowie w Powiecie Hebdowskim leżącey wsi mieszkaiących, w W. Sukcessorom niegdy Samuela Szwykowskiego, w teyże samey wsi mieszkaiącym zaięte; d. 21 Lipca r. b. o godzinie 9 przed południem w Gruszowie we Dworze naywięcey daiącemu za gotową srebrną Courrant monetę, pod warunkami przed licytacyą przeczytać się maiącemi, sprzedane zostaną. — Każdy przeto chęć licytowania maiący, opatrzony w vadium 500 złp. w oznaczonym dniu i mieyscu stawić się raczy.

W Krakowie d. 1go Lipca 1814 r.

Jan Kanty Kowalski K. T. C. P. I. D. K.

Z dnia 3 na 4 Lipca z rana z Dworku Pyrzanowskiego w Krakowie ukradziono parę koni, iako to: Konia siwo nakrapianego, nogi poślednie nad pętlicami w duże włosy obrosłe, przednie poczęści ostrzyżone, lat 7 w osmym będący; drugi Koń siwo dereszowaty, lat 6 siodmy maiący; obydwa mierzyny. — Gdyby się znalazł wynalazca pomienionych koni, i do Policyi Miasta Krakowa odprowadził, przyzwoitą nagrodę odbierze.

Basztarda Wiedeńska, tudzież na polach Młodziciowskich do 179 Morgow rozległych zboże na pniu, to iest: pszenica, żyto, ięczmień, owies, groch, proso, tatarka i inne, z dołączoną do tego pańszczyzną roczną i mieszkaniem dla Licytanta, oraz składem na zboże potrzebnym; wszystkie te effekta i produkta JW. Jozefowi Rawie Gawrońskiemu, w Krakowie pod L. 573 mieszkaiącemu, a rzecz WJX. Innocentego Konczewicza, pod L. 324 mieszkaiącego zaięte, d. 18 Lipca r. b. o godzinie 3ciey popołudniu tu w Krakowie przy ulicy Gołębiey pod L. 281, za gotową srebrną Courran monetę, pod warunkami przed licytacyą przeczytać się maiącemi, naywięcey daiącemu sprzedane zostaną. — Każdy przeto chęć licytowania maiący, opatrzony w vadium 500 złp. w oznaczonym dniu i mieyscu stawić się raczy.

W Krakowie d. 8 Lipca 1814.

Jan Kanty Kowalski, K. T. C. P. J. D. K.

Z mocy Rezolucyi Tryb. Cyw. Krakowskiego dnia 8 Lipca 1814 do Nru 1024, ruchomości niektóre po niegdy JW. Xiędzu Augustynie Lipińskim, Kanoniku Katedralnym Krakowskim pozostałe: to iest meble rożne, krzesełka, kanapy, stoły, stoliki, zwierciadła, obrazy, znaki orderowe, powozy, koni para, chomenta, szory, naczynia miedziane, cynowe, i tym podobne domowe sprzęty, przez publiczną licytacyą za gotową srebrną kurant monetę, w dniu 18 Lipca r. b. w domu przy ulicy Kanoniczey pod Nr. 164 sprzedawane będą. W Krakowie d. 9 Lipca 1814.

Woyciech Ulearski, Not. Dep. Krakowskiego.